

HRVATSKI SABOR

3746

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O REGIONALNOM RAZVOJU REPUBLIKE HRVATSKE

Prolašavam Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 11. prosinca 2009. godine.

Klasa: 011-01/09-01/214

Urbroj: 71-05-03/1-09-2

Zagreb, 17. prosinca 2009.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O REGIONALNOM RAZVOJU REPUBLIKE HRVATSKE

PRVI DIO

TEMELJNE ODREDBE

Glava I.

OPĆE ODREDBE

Djelokrug Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju ciljevi i načela upravljanja regionalnim razvojem Republike Hrvatske, planski dokumenti, tijela nadležna za upravljanje regionalnim razvojem, ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izvještavanje o provedbi regionalne razvojne politike.

Cilj politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske

Članak 2.

(1) Cilj je politike regionalnog razvoja pridonijeti gospodarskom rastu i razvoju Republike Hrvatske, sukladno načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala.

(2) Radi postizanja cilja iz stavka 1. ovoga članka politikom regionalnog razvoja posebno se nastoji:

- osigurati povezanost lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s prioritetima razvoja središnje razine,
- osigurati potporu slabije razvijenim područjima za povećanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala otklanjanjem uzroka razvojnih teškoća,
- osigurati odgovarajuće mjere za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u pograničnom području, odnosno u području uz državnu granicu, te poticati prekograničnu suradnju.

Temeljni pojmovi

Članak 3.

Objašnjenje pojmova u ovom Zakonu:

1. indeks razvijenosti – kompozitni pokazatelj koji se računa kao ponderirani prosjek više osnovnih društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
2. planski dokumenti politike regionalnog razvoja – Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske, županijske razvojne strategije i razvojna strategija Grada Zagreba,
3. politika regionalnog razvoja označava cjelovit i usklađen skup ciljeva, prioriteta, mjera i aktivnosti usmjerenih na poticanje dugoročnoga gospodarskog rasta, sukladno načelima održivog razvoja dugoročno usmjerenog na smanjenje regionalnih razlika,
4. potpomognuto područje – područje Republike Hrvatske koje je na temelju indeksa razvijenosti kriterija ocijenjeno kao područje koje prema stupnju razvijenosti zaostaje za nacionalnim prosjekom i čiji je razvoj potrebno dodatno poticati,
5. plan razvojnih programa – prikaz planiranih rashoda vezanih uz provođenje investicija i davanje kapitalnih pomoći i donacija, sukladno Zakonu o proračunu donosi se za trogodišnje razdoblje,
6. statistička regija – prostorna jedinica za statistiku 2. razine sukladno Nacionalnoj klasifikaciji prostornih jedinica za statistiku,
7. Strategija Vladinih programa dokument kojim se utvrđuju glavna strateška područja djelovanja Vlade s postavljenim ciljevima, načinima ispunjavanja ciljeva te mjerama procjene rezultata, sukladno Zakonu o proračunu donosi se za trogodišnje razdoblje. Uz navedeno definira se i rang strateških prioriteta, ukupna zajednička vizija, strateški cilj i makroekonomski okvir.

NAČELA POLITIKE REGIONALNOG RAZVOJA

Solidarnost i usmjerenost

Članak 4.

Posebno poticanje razvoja potpomognutih područja temelji se na uzajamnoj solidarnosti svih građana Republike Hrvatske, a osobito se usmjerava na dodatno poticanje razvoja područja koja znatno zaostaju za nacionalnim prosjekom.

Jednake mogućnosti

Članak 5.

Politika regionalnog razvoja temelji se na potrebi stvaranja životnih uvjeta u kojima će svatko imati jednake mogućnosti za razvoj vlastitih potencijala, bez obzira na mjesto stanovanja i druge s tim povezane karakteristike.

Partnerstvo i suradnja

Članak 6.

(1) Politika regionalnog razvoja temelji se na partnerstvu i suradnji između javnog, privatnog i civilnog sektora, pod čim se razumijeva suradnja između tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnoga društva s područja statističke regije.

(2) Planski dokumenti politike regionalnog razvoja donose se u postupku savjetovanja s odgovarajućim partnerskim vijećem.

Strateško planiranje

Članak 7.

Strateško planiranje regionalnog razvoja ostvaruje se donošenjem i provedbom višegodišnjih planskih dokumenata.

Udruživanje financijskih sredstava

Članak 8.

Financiranje regionalnog razvoja osigurava se udruživanjem sredstava iz različitih izvora namijenjenih pripremi, izradi i provedbi planskih dokumenata i razvojnih projekata kojima se postiže trajan i mjerljiv učinak na razvoj.

Praćenje i vrednovanje

Članak 9.

Provedba politike regionalnog razvoja sustavno se prati i vrednuje radi povećavanja djelotvornosti, učinkovitosti i utjecaja na regionalni razvoj.

Održivost

Članak 10.

Politika regionalnog razvoja pridonosi skladnom i uravnoteženom razvoju Republike Hrvatske koji osigurava zaštitu i očuvanje prirodnog okoliša i raznolikosti kulturnog

bogatstva.

Lokalna autonomija

Članak 11.

Politika regionalnog razvoja provodi se u skladu s autonomijom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zajamčenom pravnim poretkom Republike Hrvatske.

DRUGI DIO

STRATEŠKO PLANIRANJE REGIONALNOG RAZVOJA

Planski dokumenti politike regionalnog razvoja

Članak 12.

(1) Planski dokumenti politike regionalnog razvoja jesu Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Strategija), županijske razvojne strategije, odnosno strategija razvoja Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: županijske razvojne strategije).

(2) Planski dokumenti politike regionalnog razvoja donose se sukladno razdoblju trajanja Strategije Vladinih programa.

Strategija regionalnog razvoja

Članak 13.

(1) Strategijom se detaljnije utvrđuju ciljevi i prioriteti regionalnog razvoja Republike Hrvatske i način njihova postizanja, te institucionalni i planski okvir politike regionalnog razvoja.

(2) Ciljevi i prioriteti definirani u Strategiji regionalnog razvoja predstavljaju smjernice pri izradi Strategije Vladinih programa.

(3) Strategiju donosi Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), a nositelj je njezine izrade ministarstvo nadležno za regionalni razvoj (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Županijska razvojna strategija

Članak 14.

(1) Županijska razvojna strategija je dokument jedinice područne (regionalne) samouprave u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave.

(2) Županijsku razvojnu strategiju donosi jedinica područne (regionalne) samouprave u skladu s načelom Partnerstva i suradnje.

(3) Plan razvojnih programa koji jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju obvezu donijeti sukladno Zakonu o proračunu mora biti u suglasju sa županijskom razvojnom strategijom.

(4) Sadržaj županijskih razvojnih strategija, metodologiju izrade i vrednovanje te druga pitanja s tim u svezi uređuje ministar nadležan za regionalni razvoj (u daljnjem tekstu: ministar) pravilnikom.

Središnja elektronička baza razvojnih projekata

Članak 15.

(1) Radi učinkovitijeg planiranja i praćenja provedbe politike regionalnog razvoja ustrojava se središnja elektronička baza razvojnih projekata (u daljnjem tekstu: središnja baza razvojnih projekata).

(2) Središnju bazu razvojnih projekata ustrojava i vodi Ministarstvo.

(3) Obveznici upisa podataka iz stavka 2. ovoga članka u središnju bazu nositelji su razvojnih projekata.

(4) Pod razvojnim projektom se podrazumijeva projekt izgradnje i/ili obnove komunalne, gospodarske, energetske i druge potporne infrastrukture za razvoj, izgradnju i/ili jačanja obrazovnih, kulturnih, znanstvenih i drugih institucija, jačanja i izgradnje društvenog kapitala te gospodarski i drugi projekti kojima se pridonosi regionalnom razvoju.

(5) Detaljna pitanja vezana uz središnju bazu razvojnih projekata kao i nositelje razvojnih projekata i njihovu obvezu dostave podataka uređuje ministar pravilnikom.

TREĆI DIO

INSTITUCIONALNI OKVIR I UPRAVLJANJE

Glava I.

SREDIŠNJA RAZINA

Nositelj

Članak 16.

(1) Ministarstvo je nositelj politike regionalnog razvoja.

(2) U pripremi i provedbi politike regionalnog razvoja sudjeluju i druga tijela državne uprave, odgovarajuća partnerska vijeća te druga javna tijela koja svojim djelovanjem znatnije pridonose ostvarivanju ciljeva politike regionalnog razvoja.

Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske

Članak 17.

(1) Agencija za regionalni razvoj (u daljnjem tekstu: Agencija) je javna ustanova koju uredbom osniva Vlada.

(2) U obavljanju djelatnosti iz svog djelokruga Agencija:

- provodi dio programa iz nadležnosti Ministarstva.

- ustrojava i vodi Upisnik upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, agencija i drugih pravnih osoba osnovanih s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja,
- obavlja administrativne i stručne poslove za potrebe rada Partnerskih vijeća statističkih regija,
- obavlja i druge poslove sukladno ovom Zakonu, aktu o osnivanju i Statutu Agencije.

(3) Ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja te druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti i poslovanja Agencije uređuju se statutom sukladno ovom Zakonu i aktu o osnivanju Agencije.

Glava II.

RAZINA STATISTIČKE REGIJE

Partnersko vijeće statističke regije

Članak 18.

(1) Partnersko vijeće statističke regije savjetodavno je tijelo koje se osniva sukladno načelu Partnerstva i suradnje.

(2) Partnersko vijeće statističke regije osniva se radi definiranja zajedničkih prioriteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području statističke regije i predlaganja razvojnih projekata na razini statističkih regija.

(3) Administrativne i stručne poslove za potrebe rada Partnerskog vijeća statističke regije obavlja Agencija.

(4) Detaljna pitanja vezana uz osnivanje, sastav, djelokrug i način rada Partnerskog vijeća statističke regije te druga važna pitanja s tim u svezi uređuje Vlada uredbom.

Sudjelovanje u radu Partnerskog vijeća statističke regije

Članak 19.

U radu Partnerskog vijeća statističke regije sudjeluju predstavnici tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave te jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnog društva s područja statističke regije.

Glava III.

RAZINA PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Učinkovita koordinacija i poticanje regionalnog razvoja na razini područne (regionalne) samouprave

Članak 20.

(1) Jedinica područne (regionalne) samouprave nositelj je razvoja na regionalnoj razini i u planiranju razvoja surađuje s jedinicama lokalne samouprave sa svojeg područja.

(2) U svrhu učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave ustrojavaju upravna tijela, odnosno osnivaju agencije kao javne ustanove i trgovačka društva u stopostotnom vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave.

(3) Osnivači i vlasnici pravnih osoba iz stavka 2. ovoga članka mogu biti više jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave.

Upisnik ustrojstvenih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, agencija i drugih pravnih osoba osnovanih s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja

Članak 21.

(1) Agencija ustrojava i vodi Upisnik upravnih tijela jedinica područne (regionalne) samouprave, agencija i drugih pravnih osoba osnovanih s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja, (u daljnjem tekstu: upisnik).

(2) Sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovoga članka, uvjete za upisnik i druga pitanja s tim u vezi uređuje ministar pravilnikom.

ČETVRTI DIO

OCJENJIVANJE I RAZVRSTAVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE PREMA STUPNJU RAZVIJENOSTI I POTPOMOGNUTA PODRUČJA

Glava I.

OCJENJIVANJE I RAZVRSTAVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE PREMA STUPNJU RAZVIJENOSTI

Indeks razvijenosti

Članak 22.

(1) Ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji se na indeksu razvijenosti.

(2) Pokazatelje za izračun indeksa razvijenosti, izračun vrijednosti indeksa razvijenosti, udio pojedinog pokazatelja u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti i druga pitanja s tim u svezi uređuje Vlada uredbom.

Ocjenjivanje stupnja razvijenosti

Članak 23.

(1) Postupak ocjenjivanja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi Ministarstvo na temelju indeksa razvijenosti iz članka 22. ovoga Zakona.

(2) Ocjenjivanje stupnja razvijenosti iz stavka 1. ovoga članka provodi se svake tri godine.

Razvrstavanje jedinica područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti

Članak 24.

Jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti iz članka 23. ovoga Zakona u:

- I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75% prosjeka Republike Hrvatske,
- II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka Republike Hrvatske,
- III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100% i 125% prosjeka Republike Hrvatske,
- IV. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti veća od 125% prosjeka Republike Hrvatske.

Razvrstavanje jedinica lokalne samouprave po stupnju razvijenosti

Članak 25.

Jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti iz članka 23. ovoga Zakona u:

- I. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka Republike Hrvatske,
- II. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50% i 75% prosjeka Republike Hrvatske,
- III. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka Republike Hrvatske,
- IV. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100% i 125% prosjeka Republike Hrvatske,
- V. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti veća od 125% prosjeka Republike Hrvatske.

Glava II.

POTPOMOGNUTA PODRUČJA

Utvrđivanje potpomognutih područja

Članak 26.

(1) Status potpomognutog područja stječe:

- jedinica područne (regionalne) samouprave razvrstana u skupinu I. iz članka 24. podstavka 1. ovoga Zakona,

– jedinica lokalne samouprave razvrstana u skupinu I. ili II. iz članka 25. podstavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Mjere posebnog poticanja razvoja potpomognutih područja uređuju se posebnim zakonom.

Odluka o razvrstavanju prema stupnju razvijenosti

Članak 27.

(1) Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti donosi Vlada na prijedlog Ministarstva, a na temelju indeksa razvijenosti iz članka 24. i 25. ovoga Zakona.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Praćenje stupnja razvijenosti

Članak 28.

(1) Ministarstvo kontinuirano prati stupanj razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke iz očevidnika i drugih evidencija koja vode navedena tijela potrebne za praćenje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prijelazno razdoblje isključivanja

Članak 29.

Jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave koja sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona ne ispunjava uvjete za zadržavanje statusa potpomognutog područja zadržava taj status najdulje do isteka godine dana od dana donošenja odluke o razvrstavanju iz članka 22. ovoga Zakona.

PETI DIO

IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI REGIONALNE RAZVOJNE POLITIKE

Obveze izvještavanja

Članak 30.

(1) Središnja tijela državne uprave podnose godišnje izvješće Ministarstvu o učincima provedbe programa središnje razine najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Godišnje izvješće o rezultatima provedbe programa središnje razine za prethodnu godinu Ministarstvo podnosi Vladi najkasnije do 30. travnja tekuće godine.

ŠESTI DIO

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Razvrstavanje prema stupnju razvijenosti

Članak 31.

Odluku o razvrstavanju iz članka 27. ovoga Zakona Vlada će donijeti za trogodišnje razdoblje u roku od šest mjeseci od dana donošenja ovoga Zakona.

Postojeći podzakonski akt koji ostaje na snazi

Članak 32.

Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske osnovana Uredbom Vlade Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 155/08.) nastavlja s radom sukladno odredbama ovoga Zakona.

Donošenje podzakonskih propisa

Članak 33.

(1) Pravilnik iz članka 14. stavka 4. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravilnik iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Uredbu iz članka 18. stavka 4. ovoga Zakona Vlada će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Pravilnik iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Uredbu iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona Vlada će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 34.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 302-01/09-01/02

Zagreb, 11. prosinca 2009.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić, v. r.